

Царевец

Главната крепост на средновековната столица Търново

Снимка: Хълмът Царевец с крепостните стени и патриаршеската църква във Велико Търново. Автор: MrPanyGoff, CC BY-SA 3.0 [Wikimedia Commons].

ИСТОРИЯ НАКРАТКО

Хълмът над завоите на Янтра е обитаван още през III хилядолетие пр. Хр. През V-VI век тук е византийският град Зикидева, българско селище възниква през IX век, а днешната крепостна стена започва да се строи през XII век. През 1185 г. братята Асен и Петър обявяват Търново за столица на възстановената българска държава и Царевец става главната ѝ крепост до 1393 г. Стената е била дълга 1100 м, на места дебела до 3,40 м и висока над 10 м. При разкопките са открити основите на 470 жилищни сгради, 23 храма и 4 манастира. Реставрацията започва през 30-те години на XX век и завършва през 1981 г., за 1300-годишнината на българската държава.

ЗНАЕТЕ ЛИ? Балдуиновата кула носи името на латинския император Балдуин Фландрски, пленен от цар Калоян при Асиренопол през 1205 г. Според легендата той умира в нея.

КАКВО ДА ВИДИТЕ

- 1 **Главната (западна) порта.** Четири последователни порти с кули; оттук започва обиколката.
- 2 **Царският дворец.** Основите на тронната зала, дворцовата църква и царските покои, върху 2872 кв. м.
- 3 **Патриаршеската църква „Възнесение Господне“.** Напълно възстановена църква-музей на върха; художественото оформление е на Теофан Соколов.
- 4 **Балдуиновата кула.** При Френкхисарската порта на югоизток.
- 5 **Лобната скала.** Отвесната скала над Янтра в северния край на хълма.

ЗАЩО „ЗАД МАКЕТА“ Много български забележителности са познати и като умалени макети. Този лист е за истинската: какво да видите на място, как да стигнете и какво да проверите, преди да тръгнете. Цялата статия: minibulgaria.bg/regioni/severna-centralna-balgariya/

КАК ДА СТИГНЕТЕ

Велико Търново е на около 241 км от София; до града има редовни автобуси и влакове от по-големите градове. Главният вход на крепостта е от запад; другите са Малката (Асенова) порта на северозапад и Френкхисарската порта на югоизток.

Движете се само по алеите и не стъпвайте по стените: стълбите са без парпети. Облечете се за открит терен и носете вода.

МАРШРУТ Царевец сутрин, следобед Трапезица и Самовогската чаршия, а на другия ден Арбанаси (около 6 км) и Емъра край Габрово.

РАБОТНО ВРЕМЕ И БИЛЕТИ

Април – септември	Всеки ден 8:00–20:00, последен вход в 19:00. ^[1]
Октомври	9:00–18:00, последен вход в 17:00. ^[1]
Ноември – март	9:00–17:00, последен вход в 16:00. Във вторник сутрин (около 9:15–11:00) има технологично време за поддръжка. ^[1]
Патриаршеската църква	Има собствено, по-кратко работно време (от 9:15). ^[2]
Стандартен билет	7,67 € ^[2]
Ученици и студенти	3,07 € (с документ) ^[2]
Български граждани над 60 г.	3,58 € (с документ) ^[2]
Семеен билет	10,23 € (родители с до 3 деца на 7–18 г.) ^[2]
Беседа	15,34 € на български, 25,56 € на чужд език; заявява се на място. ^[2]

Цените са по билетната страница на музея към 27.10.2026 г. „Звук и светлина“ няма постоянен график: безплатно е вечерта на 22 март, а през годината се прави по заявка.

ОКОЛО

Църквата „Св. 40 мъченици“

Средновековна църква в подножието на хълма (отделен билет).

Хълмът Трапезица

Вторият укрепен хълм на столицата, където разкопките продължават.

Арбанаси · ~6 км

Къщи-крепости от XVII век и църкви-музеи.

Никополска аг Иструм · ~20 км

Римски град, основан от Траян през 106 г.

БЕЛЕЖКИ ОТ ПОСЕЩЕНИЕТО

ПРОВЕРЕТЕ, ПРЕДИ ДА ТРЪГНЕТЕ

- ☐ Технологичното време във вторник сутрин
- ☐ Последния вход: час преди затваряне
- ☐ Удобни обувки и вода; стълбите са без парпети
- ☐ Деца до 7 г. са с личен придружител

ИЗТОЧНИЦИ

[1] Регионален исторически музей – Велико Търново: АМР „Царевец“ — museumvt.com/каталог/архитектурно-музеен-рез...

[2] РИМ – Велико Търново: билети „Царевец“ — tickets.museumvt.com/обекти-билети/амр-царевец

[3] Министерство на туризма: Architecture and Museum Reserve Tsarevets — visitbulgaria.com/architecture-and-museum-rese...

[4] Министерство на туризма: Veliko Tarnovo — visitbulgaria.com/veliko-tarnovo

Текст: Редакция на Мили България, по официалните източници по-горе и по статията на minibulgaria.bg/regioni/severna-centralna-balgariya/. Работното време и цените се променят: проверете ги преди посещението. Можете свободно да отпечатвате и споделяте този пътеводител.